

รหัสวิชา CLS3101

การวิจัยธุรกิจ (Business Research)

บทที่ 4 : การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

อาจารย์ผู้สอน: ผศ.ดร.พุทธิวัฒน์ ไวยวุฒิธนาภูมิ และดร.วีรเชษฐ์ มั่งแ้วน

วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ภาพรวมของบทที่ 4 (Overview)

- ความหมายและความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรม
- ประเภทของแหล่งข้อมูล (Primary vs Secondary)
- กระบวนการค้นคว้าและคัดเลือกงานวิจัย
- การอ่านและสังเคราะห์ข้อมูล (Synthesizing)
- การเขียนอ้างอิงและจริยธรรม (Plagiarism)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ประจำบทเรียน (LLO)

เมื่อจบบทเรียนนี้ นักศึกษาสามารถ :

- ❑ อธิบายวัตถุประสงค์ของการทบทวนวรรณกรรมได้ (CLO1)
- ❑ เลือกแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและสืบค้นข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (CLO2)
- ❑ เขียนสรุปและสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดวิจัยได้ (CLO3)
- ❑ เขียนอ้างอิงตามหลักวิชาการและไม่คัดลอกผลงาน (CLO4)

การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

ข้อ 1: ข้อใดคือความหมายที่ถูกต้องที่สุดของ "การทบทวนวรรณกรรม" ?

ก. การคัดลอกทฤษฎีจากหนังสือมาใส่ในรายงานให้ได้มากที่สุด

ข. การอ่านและสรุปย่อบทความวิจัยที่น่าสนใจ

ค. การศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้เดิม เพื่อเชื่อมโยงกับงานวิจัยของเรา

ง. การตรวจสอบคำผิดและรูปแบบเอกสาร

การทบทวนวรรณกรรม คืออะไร ?

Literature Review คือ กระบวนการค้นคว้า ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เอกสารทางวิชาการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่เราสนใจ

ไม่ใช่แค่การ "สรุปย่อ" (Summary) แต่เป็นการ "สังเคราะห์" (Synthesis) เพื่อหาช่องว่างของความรู้ (Research Gap) และสร้างฐานให้กับงานวิจัยของเรา

ทำไมต้องทบทวนวรรณกรรม ?

เหมือนการ "ยืนบนไหล่ยักษ์" (Standing on the shoulders of giants)

1. ป้องกันการซ้ำซ้อน

ดูว่าใครทำอะไรไปแล้วบ้าง เราจะได้ไม่ทำเรื่องเดิม

2. หาแนวทาง/วิธีการ

คนอื่นใช้วิธีไหน ? ใช้เครื่องมืออะไรไว้ ?
เราจะเลียนแบบหรือปรับปรุง ?

3. สร้างกรอบแนวคิด

หาตัวแปรต้น-ตัวแปรตาม จากทฤษฎีที่น่าเชื่อถือ

4. หาช่องว่าง (Research Gap)

สิ่งที่ยังไม่มีใครตอบ หรือยังตอบไม่ชัดเจน
นั่นคือโจทย์ของเรา

ประเภทของแหล่งข้อมูล (Sources of Literature)

ประเภท	ลักษณะ	ตัวอย่าง
ปฐมภูมิ (Primary)	ข้อมูลต้นฉบับ รายงานการวิจัยฉบับเต็ม ผู้เขียน เป็นผู้ทำวิจัยเอง	วิทยานิพนธ์, บทความวิจัยในวารสาร (Journal Article)
ทุติยภูมิ (Secondary)	การรวบรวม เรียบเรียง หรือวิจารณ์งานของผู้อื่น	ตำราเรียน (Textbook), บทความวิชาการ (Review Article), สารานุกรม
ตติยภูมิ (Tertiary)	แหล่งสืบค้น หรือดัชนีสืบค้น	บรรณานุกรม, ฐานข้อมูลออนไลน์

แหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือ vs ไม่นำเชื่อถือ

✓ นำเชื่อถือ

- ฐานข้อมูลวิชาการ (TCl, Scopus, Google Scholar)
- เว็บไซต์หน่วยงานรัฐ (.go.th) หรือการศึกษา (.ac.th, .edu)
- รายงานประจำปีบริษัท (Listed Companies)

✗ ควรระวัง/หลีกเลี่ยง

- Wikipedia (แก้ไขได้โดยใครก็ได้)
- Blog ส่วนตัว หรือ Facebook Post (ความเห็นส่วนตัว)
- เว็บไซต์ข่าวที่ไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มา

กิจกรรมที่ 1 : Source Detective (นักสืบแหล่งข้อมูล)

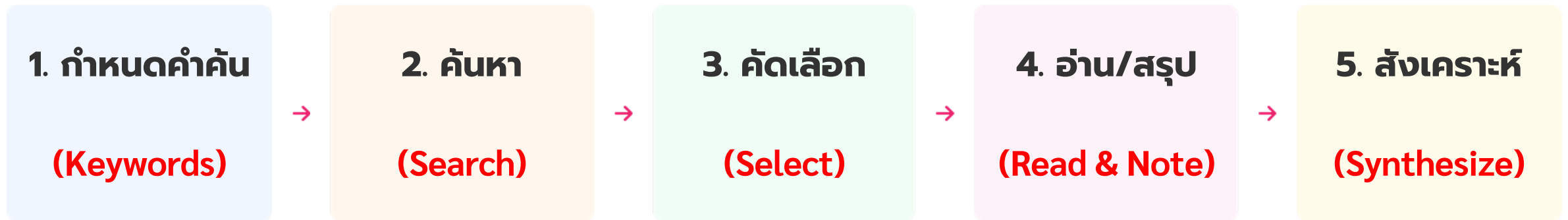
🔍 กิจกรรมกลุ่ม

สถานการณ์ : ท่านกำลังทำวิจัยเรื่อง "การจัดการคลังสินค้าอัจฉริยะ" ท่านควรเลือกอ้างอิงข้อมูลจากแหล่งใดมากที่สุด ?

1. บทความจาก Pantip.com หัวข้อ "บ่นเรื่องคลังสินค้าซ้ำมาก"
2. วิทยานิพนธ์เรื่อง "ประสิทธิภาพ Smart Warehouse" จากมหาวิทยาลัยมหิดล
3. บทความใน Wikipedia เรื่อง "Warehouse Management System"
4. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ข่าว "ไฟไหม้คลังสินค้า"

เวลา: 10 นาที | เฉลย: ข้อ 2 (วิทยานิพนธ์) เพราะเป็น Primary Source ทางวิชาการ

กระบวนการทบทวนวรรณกรรม (5 ขั้นตอน)

เทคนิคการสืบค้น (Search Strategy)

กุญแจสำคัญคือ "Keywords"

- **ระบุคำสำคัญ** : จากชื่อเรื่องและตัวแปร (เช่น Logistics, Customer Satisfaction, Thailand)
- **ใช้คำเหมือน (Synonyms)** : เช่น การขนส่ง = Transportation, Distribution, Delivery
- **ใช้ Boolean Operators** :
 - **AND** : ต้องมีทั้งสองคำ (Logistics AND Technology) -> ข้อมูลแคบลง
 - **OR** : มีคำใดคำหนึ่งก็ได้ (Online OR E-commerce) -> ข้อมูลกว้างขึ้น

แหล่งสืบค้นออนไลน์ยอดนิยม

Google Scholar

หาง่าย ฟรี ครอบคลุมกว้าง (แนะนำสำหรับเริ่มต้น)

ThaiJo (TCI)

ฐานข้อมูลวารสารไทยที่ใหญ่ที่สุด

TDC (ThaiLIS)

ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทยฉบับเต็ม

Scopus / ScienceDirect

ฐานข้อมูลต่างประเทศ (เข้าผ่าน VPN มหาวิทยาลัย)

กิจกรรมที่ 2 : Keyword Challenge

กิจกรรมกลุ่ม

โจทย์ : หากท่านต้องการทำวิจัยเรื่อง "ผลกระทบของการแพร่ระบาด COVID-19 ต่อธุรกิจร้านอาหารในกรุงเทพฯ"

ท่านจะใช้ Keywords ภาษาไทยและอังกฤษคำว่าอะไรบ้าง เพื่อให้ได้งานวิจัยที่ตรงประเด็นที่สุด ?

(แนวคำตอบ : COVID-19, Pandemic, Restaurant Business, Bangkok, Impact, Crisis Management)

การอ่านและจัดบันทึก (Synthesis Matrix)

อย่าอ่านแล้วปล่อยผ่าน ให้ทำตารางสรุป (Matrix) ดังนี้

ชื่องานวิจัย/ปี	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ผลการวิจัยหลัก	ข้อจำกัด/ช่องว่าง
สมชาย (2565)	คุณภาพบริการ	ความพึงพอใจ	บริการดี ลูกค้าพอใจมาก	เก็บแค่ใน กทม.
John (2023)	ความเร็วในการส่ง	ความพึงพอใจ	ส่งช้า ลูกค้าไม่พอใจ	เน้นเฉพาะสินค้าเกษตร

การสังเคราะห์ (Synthesis) vs การสรุป (Summary)

การสรุป (Summary)

"นาย ก. กล่าวว่า... นาย ข. กล่าวว่า...
นาย ค. กล่าวว่า..."

(เป็นการเรียงต่อกันเฉยๆ เหมือนขนมชั้น)

การสังเคราะห์ (Synthesis)

"จากการศึกษาเรื่องความพึงพอใจ พบว่าทั้งนาย ก.
และนาย ข. เห็นตรงกันว่าคุณภาพบริการเป็นปัจจัย
สำคัญ ในขณะที่นาย ค. แย้งว่าราคาสำคัญกว่า..."

(เป็นการร้อยเรียง เชื่อมโยง
และเปรียบเทียบ เหมือนการปั่นรวมกัน)

การจัดลำดับเนื้อหาในบทที่ 2

ควรเรียงลำดับเนื้อหาแบบ "กรวยกรอง" (Funnel Approach)

1. แนวคิด/ทฤษฎีหลัก (Grand Theory) : กว้างที่สุด เช่น ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค
2. ตัวแปรที่ศึกษา (Variables) : เจาะลึกรายตัวแปร เช่น แนวคิดเรื่องส่วนประสมการตลาด 4Ps
3. บริบทที่เกี่ยวข้อง (Context) : ข้อมูลธุรกิจหรืออุตสาหกรรมนั้นๆ เช่น สถานการณ์ธุรกิจกาแฟ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Related Research) : งานวิจัยในอดีต (ไทย/เทศ) ที่ทำเรื่องใกล้เคียงกัน
5. กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) : บทสรุปจากการทบทวนทั้งหมด

การอ้างอิงในเนื้อหา (In-text Citation)

เมื่อนำข้อมูลของใครมา ต้องให้เครดิตเสมอ (ระบบนาม-ปี APA Style)

แบบเน้นเนื้อหา (ท้ายประโยค)

...ความพึงพอใจส่งผลต่อการซื้อซ้ำ (สมชาย ใจดี, 2565)

...Service quality affects loyalty (Kotler, 2020)

แบบเน้นผู้แต่ง (ต้นประโยค)

สมชาย ใจดี (2565) กล่าวว่า ความพึงพอใจส่งผลต่อ...

Kotler (2020) stated that service quality...

การเขียนบรรณานุกรม (Bibliography)

ส่วนท้ายเล่มที่รวบรวมรายการอ้างอิงทั้งหมด (APA 7th Edition)

รูปแบบหนังสือ :

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่องหนังสือ (ตัวเอน). สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง: ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2563). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. เอส.อาร์.พรีนติ้ง.

รูปแบบบทความวารสาร :

ชื่อผู้เขียน. (ปี). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร (ตัวเอน), ปีที่(ฉบับที่), หน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

การคัดลอกผลงาน (Plagiarism)

"อาชญากรรมทางวิชาการ"

พฤติกรรมที่ถือว่า Plagiarism :

- Copy & Paste ข้อความโดยไม่ใส่เครื่องหมายคำพูดและไม่อ้างอิง
- นำงานคนอื่นมาเปลี่ยนชื่อเป็นของตัวเอง
- แปลงานต่างประเทศมาเป็นไทยโดยไม่อ้างอิงต้นฉบับ

ระบบตรวจสอบ: Turnitin / Akarawisu

กิจกรรมที่ 3 : Citation Check (ตรวจจับอ้างอิง)

✔ กิจกรรมกลุ่ม

โจทย์ : ข้อใดต่อไปนี้จะเขียนอ้างอิงในเนื้อหาได้ถูกต้อง (ตามหลักทั่วไป) ?

1. การตลาดดิจิทัลมีความสำคัญมาก (www.google.com)
2. สมชาย (2566) กล่าวว่าโลจิสติกส์คือหัวใจของธุรกิจ
3. Kotler กล่าวไว้ในหนังสือปี 2020 หน้า 50 ว่า...
4. (วิกิพีเดีย, 2565)

เฉลย : ข้อ 2 ถูกต้องที่สุด (ระบุชื่อผู้แต่งและปีที่พิมพ์)

ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยในการทบทวนวรรณกรรม

- เก่าเกินไป : ใช้ข้อมูลเมื่อ 20 ปีที่แล้ว (ควรเน้น 5-10 ปีล่าสุด โดยเฉพาะเรื่องเทคโนโลยี)
- ไม่เกี่ยวข้อง : ใส่เนื้อหาเยอะแต่ไม่เกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษา (น้ำท่วมทุ่ง)
- ขาดการสังเคราะห์ : แปะต่อๆ กันโดยไม่มีบทสรุปของผู้วิจัย
- อ้างอิงไม่ครบ : มีในเนื้อหาแต่ไม่มีในบรรณานุกรม (หรือกลับกัน)

| สรุปบทที่ 4

- การทบทวนวรรณกรรมช่วยให้งานวิจัยมีฐานรองรับที่แข็งแรง ไม่ซ้ำซ้อน
- ควรใช้แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ (Primary Sources) เช่น บทความวิจัย
- ต้อง "สังเคราะห์" ความรู้ ไม่ใช่แค่สรุปย่อ
- ต้องให้เครดิตแหล่งข้อมูลเสมอ เพื่อหลีกเลี่ยง Plagiarism

การทดสอบหลังเรียน (Post-test)

ข้อ 2 : "Plagiarism" ในทางวิจัยหมายถึงอะไร ?

ก. การตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารต่างประเทศ

ข. การคัดลอกผลงานหรือความคิดผู้อื่นโดยไม่อ้างอิง

ค. การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลผิดพลาด

ง. การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างไม่ครบถ้วน

การมอบหมายงาน (Assignment)

งานกลุ่ม : ร่างโครงสร้างบทที่ 2

ให้แต่ละกลุ่มสืบค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อของตนเอง :

1. หาบทความวิจัย (Journal) ที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 5 เรื่อง (ไทย/อังกฤษ)
2. ทำตารางสรุปงานวิจัย (Synthesis Matrix)
3. เขียนอ้างอิงบรรณานุกรมของทั้ง 5 เรื่อง ให้ถูกต้องตามรูปแบบ APA

ส่ง : ไฟล์ PDF ใน Google Classroom สัปดาห์หน้า

เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics)

เกณฑ์	3 คะแนน (ดี)	2 คะแนน (พอใช้)	1 คะแนน (ปรับปรุง)
คุณภาพแหล่งข้อมูล	บทความวิชาการน่าเชื่อถือ ทันสมัย	แหล่งข้อมูลทั่วไป ปนเปกัน	เว็บไซต์ไม่น่าเชื่อถือ/เก่ามาก
การเขียนอ้างอิง	ถูกต้องตามรูปแบบ APA เป๊ะ	มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย	เขียนรูปแบบผิด/ไม่อ้างอิง

Q & A

ถาม-ตอบ ข้อสงสัยเกี่ยวกับการทบทวนวรรณกรรม